

Teema: Piirid ja sillad – migratsioon

Migratsiooni ehk rände teema käsitlemine on jagatud kolme ossa.

Igas osas vaadeldakse teemat ühest konkreetsest aspektist, mitmesuguste sissevaadete ja probleemiasetuste kaudu. Klassi- ja rühmatööd on seotud Euroopa Ajaloo Maja püsinäitusega.

Osa 1 Miks on rändeküsimus 21. sajandil nii kuum teema?

Osa 2 Rändekogemused – iga loo keskmes on inimene

Osa 3 Migrantide ja rände teema meedias

Iga osa kohta on järgmised dokumendid:

- Suunised õpetajale
- Tööd
- Pildiline ja tekstiline abimaterjal
- Soovitavad internetiallikad

Töö võib hõlmata õpetaja juhtimisel toimuvaid arutelusid, rühmatööd, iseseisvat õppimist ning primaarsete ja sekundaarsete ajalooallikate kasutamist. Õpetaja võib ise otsustada, milliseid klassi- ja rühmatöid ta õpilastega teeb.

Teema ülevaade

Inimkond on olnud pidevas liikumises ja inimesed on alati rännanud ühest kohast teise. Kuid miks see nii on ja mis sellega kaasneb? Kas seda tehakse töö või lõbu pärast või mõnel muul põhjusel? Kas teekonnad on pikad või lühikesed? Kas inimesed liiguvad vabatahtlikult või on nad sunnitud liikuma neist sõltumatutel asjaoludel? Mis nendest saab, kui nad oma uude sihtkohta jõuavad, ning kuidas seal elavad inimesed neid vastu võtavad? Need on vaid mõned küsimused, mille peame endale esitama rändeteemat käsitledes. Sellised küsimused on olulised, kuna need võivad anda teavet mitmesugustest võimalikest rändekogemustest. Minevikunäidete uurimine võib ühtlasi aidata mõista tänapäevaseid sündmusi. Saame võrrelda ja vastandada ning hinnata, kas ajaloosündmuste ja praegu meie ümber toimuva vahel on püsivaid seoseid. Ränne on toimunud aegade algusest saadik ning minevikust võib leida mitmeid paralleele tänapäevaga.

Mõisted

Migratsioon ehk ränne

Ühe või mitme inimese liikumine üle rahvusvahelise piiri või riigi piires. Tegemist on rahvastiku liikumisega, mis hõlmab igasugust inimeste liikumist, olenemata kestusest, koosseisust ja põhjustest; selle hulka kuulub pagulaste, põgenike, majandusmigrantide ja muudel põhjustel, kaasa arvatud perekonna taasühinemise eesmärgil toimuv ränne.

Allikas: [International Organisation for Migration](#), 2015

Migrant ehk rändaja

Rahvusvahelisel tasandil puudub üldtunnustatud määratlus rändaja kohta. Rändaja all mõisteti tavaliselt isikut, kes tegi rändeotsuse vabatahtlikult isikliku heaolu eesmärgil, ilma et sellesse oleksid olnud segatud välised mõjuvad tegurid; seetõttu kasutati seda mõistet selliste inimeste ja pereliikmete kohta, kes liikusid teise riiki või piirkonda, et parandada oma materiaalseid või sotsiaalseid tingimusi ning enda või oma perekonna väljavaateid. ÜRO määratluse kohaselt on rändaja üksikisik, kes on elanud välisriigis kauem kui aasta, olenemata sellest, kas rände põhjused on vabatahtlikud või mitte, ning sellest, kas rändeks on kasutatud seaduslikku või ebaseaduslikku teed. Sellise määratluse järgi ei peeta rändajateks neid inimesi, kes reisivad kuhugi lühemaks ajaks – turistidena ja ärieesmärkidel. Mõiste tavakasutus hõlmab siiski ka teatavaid lühiajalisemaid rändajaid, nagu hooajalisi põllumajandustöötajaid, kes osalevad külvi- ja saagikoristustöödel.

Allikas: [International Organisation for Migration, 2015](#)

Pagulane

Isik, kes „põhjendatult kartes tagakiusamist rassi, usu, rahvuse, sotsiaalsesse gruppi kuulumise või poliitiliste veendumuste pärast viibib väljaspool kodakondsusjärgset riiki ega suuda või kartuse tõttu ei taha saada sellelt riigilt kaitset” (1967. aasta protokolliga muudetud 1951. aasta pagulasseisundi konventsiooni artikli 1 jaotise A lõige 2). Lisaks 1951. aasta pagulasseisundi konventsioonis toodud pagulase määratlusele on Aafrika Ühtsuse Organisatsiooni 1969. aasta konventsiooni artikli 1 lõikes 2 esitatud määratluse kohaselt pagulane iga isik, kes on sunnitud oma riigist lahkuma väljastpoolt tuleva agressiooni, okupatsiooni, välisvõimu või avalikku korda tõsiselt häirivate sündmuste tõttu, mis leiavad aset kas tema päritolu- või kodakondsusjärgses riigis tervikuna või mõnes selle osas. Samamoodi on 1984. aasta Cartagena deklaratsioonis märgitud, et pagulaste hulka kuuluvad ka inimesed, kes põgenevad oma riigist, kuna nende elu, julgeolekut või vabadust ohustavad üldine vägivald, välisagressioon, sisekonfliktid, massilised inimõiguste rikkumised või muud asjaolud, mis avalikku korda tõsiselt häirivad.

Allikas: [International Organisation for Migration, 2015](#)

Töuketegurid

Põhjused, mille tõttu inimesed võivad tahta oma elukohast lahkuda.

Tõmbetegurid

Põhjused, mis meelitavad inimesi uude asukohta.